

VOORREDE VOOR DE TWEEDE UITGAAF.

Het werkje van wijlen mijnen vriend P. NIJHOFF, getiteld: Het voornaamste uit de geschiedenis van Gelderland aan jongelieden verhaald, was uitverkocht. De uitgever vervoegde zich bij mij met het verzoek, niet alleen het oog te houden op de bewerking eener nieuwe uitgave, maar haar ook met een kort woord bij het publiek aan te bevelen. Ik, die steeds groote belangstelling heb gekoesterd voor al wat door de beide heeren NIJHOFF, Vader en Zoon, ten behoeve van de geschiedenis van Gelderland is uitgegeven, mocht dat niet weigeren, en te eer kon ik aan dat verzoek voldoen, daar het boekje bij bevoegde beoordeelaars gunstig bekend staat.

Deze nieuwe uitgaaf verschilt, behalve in spelling en hier en daar in redactie, weinig van de eerste. Alleen op zeer enkele plaatsen scheen 't noodig, het oordeel van den schrijver over sommige personen en feiten eenigzins te wijzigen naar de nieuwere gezichtspunten, die zich in de geschiedenis hebben opgedaan. NIJHOFF zelf zou dit zeker niet hebben nagelaten, indien hij de tweede uitgave had mogen beleven.

Over den arbeid van NIJHOFF heb ik weinig te zeggen. Het gunstig onthaal, dat de eerste uitgave heeft ondervonden, strekt tot bewijs, dat hij in eene behoefte heeft voorzien. Het ware te wenschen, dat zijn voorbeeld ten opzichte van andere provinciën navolging vond. Het is toch van belang, voor

eene rechte waardeering van onze Vaderlandsche geschiedenis dat de jeugd al vroeg oplettend worde gemaakt op de punten van overeenkomst en verschil tusschen de gewesten onderling.

Voor hen, die meer bepaaldelijk, hetgeen de Duitschers eene Culturgeschiede noemen, verlangen, moge NIJHOFF zich te veel bij de krijgsbedrijven dier dagen hebben bepaald en te weinig het innerlijke leven en de inwendige geschiedenis behandeld hebben. — Men houde in het oog, dat hij voor jongelieden schreef, voor wie het woelig krijgsmansleven meer bekoorlijkheid heeft, dan eene staatkundige geschiedenis. Er is wel aan gedacht, om in dien geest eenige wijzigingen aan te brengen, doch daarvoor zou het werkje te veel omgewerkt moeten worden, hetgeen er de oorspronkelijkheid aan zou hebben ontnomen. Het scheen dus het eenvoudigste, zich tot eene hernieuwde uitgaaf te bepalen.

In allen gevalle is het werkje zeer geschikt, om een denkbeeld te geven van de oudste tijden van Gelderland. In een zeer kort bestek wordt de geschiedenis daarvan medegedeeld tot het tijdstip, waarop het gewest, ten gevolge van het Venlosche tractaat, bij de andere Nederlanden onder Karel V werd ingelijfd.

NIJHOFF heeft grootendeels de stof geput uit het groote werk zijns vaders: de Gedenkwaardigheden uit de geschiedenis van Gelderland, en uit de belangrijke inleidingen, die aan ieder deel voorafgaan, terwijl zijn arbeid bovendien als onder de oogen van dien geachten geschiedschrijver is bewerkt.

ZUTFEN, September 1869.

LENTING.